

İhale dökümanında araçlara ait km sınırının gerekçesinin idare tarafından açıkça belirtilmediği şikâyet üzerine başvuru sahibine de bir cevap verilmediği göz önünde bulundurulduğunda araç tiplerine göre getirilmiş olan km sınırının düşük olduğu, idarenin kendisine tanınan takdir yetkisi kapsamında değerlendirilebilmesinin mümkün olmadığı ve şikâyete konu km şartı ile rekabet ilkesinin kısıtlandığı anlaşılmış Bu bağlamda, km sınırının ihalede daha yeni

araçların kiralanmasını/satın alınmasını gerekli kılacağı ve bunun da teklif maliyetlerinin yükselmesine sebep olacağı, bahse konu düzenlemenin bu şartlar altında objektif bir kriter olarak değerlendirilemeyeceği, rekabet ilkesi açısından uygun olmadığı ve ihaleye katılımı kısıtlayıcı nitelikte olduğu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur..." hükmü,

Anılan Kanun'un "Şartnameler" başlıklı 12'nci maddesinde "...İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası

olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilme şartıyla marka veya model belirtilebilir.” hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Teknik Şartname” başlıklı 16'ncı maddesinde “(1) İşin teknik ayrıntılarını ve şartlarını gösteren bir teknik şartname hazırlanarak ihale dokümanına dâhil edilir. Teknik şartnamelerde belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlaması zorunludur.

(2) Teknik şartnamede, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamede teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilme şartıyla marka veya model belirtilebilir.” hükmü yer

almaktadır.

Teknik Şartname'nin "Araçların Özellikleri" başlıklı 5'inci maddesinde araçların özelliklerine ve en fazla kaç km'de olacaklarına dair düzenlemelere yer verildiği görülmüştür.

Aynı Teknik Şartname'nin "TİP 21- AMBULANS ARACI (ŞOFÖRSÜZ ve SAĞLIK PERSONELSİZ HASTA NAKİL AMBULANSI) (2 adet)" başlıklı 5.21'inci maddesinde "Hastaların sağlık kurumundan eve ve evden sağlık kurumuna nakli için aşağıda belirtilen miktar ve özellikte ambulansın 24 saat esasına göre şoförsüz ve sağlık personelsiz olarak kiralama işidir.

Hasta Nakil Ambulansı Olarak Kullanılacak Araçların Taşıt Olarak Özellikleri

1-...

a) Ambulans olarak kullanılacak araçlar, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu'na uygun olmalı ve araç iş bitimine kadar 3 (üç) yaşını doldurmamış olmalıdır..." düzenlemesi,

Sözleşme Tasarısı'nın "İşin süresi" başlıklı 9'uncu maddesinde "9.1. İşe başlama tarihi 01.01.2022; işi bitirme tarihi 30.09.2024..." düzenlemesi yer almaktadır.

Anılan Teknik Şartname düzenlemelerinin incelenmesinden ihale konusu araçların km ve model yılı bilgilerinin aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde olduğu görülmüştür:

Araç Tipleri		En fazla km miktarı	Model yılı
1	TİP 1- SEDAN TİPİ BİNEK ARAÇ (20 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
2	TİP 2- SEDAN TİPİ BİNEK ARAÇ (31 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
3	TİP 3- SEDAN TİPİ BİNEK ARAÇ (12 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
4	TİP 4- HAFİF TİCARİ ARAÇ (35 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
5	TİP 5- ÇİFT KABİN AÇIK KASALI KAMYONET (8 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
6	TİP 6- VAN ÇİFT SIRALI KAMYONET (5 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
7	TİP 7- OTOBÜS (29+1) (15 Araç x 33 Ay)	75.000 km	2019
8	TİP 8- OTOBÜS (35+1+1) (2 Araç x 33 Ay)	80.000 km	2019
9	TİP 9- MİNİBÜS (16+1) (6 Araç x 33 Ay)	100.000 km	2019
10	TİP 10- OTOBÜS (50+1+1) (1 Araç x 100 Gün)	40.000 km	2019
11	TİP 11- MOTOSİKLET (3 Araç x 33 Ay)	2.500 km	2020
12	TİP 12- MOTOSİKLET (2 Araç x 33 Ay)	2.500 km	2020
13	TİP 13- MOTOSİKLET (1 Araç x 33 Ay)	2.500 km	2020
14	TİP 14- KAMYONET (4 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020

15	TİP 15- TEK DİNGİLLİ DAMPERLİ KAMYON -7,5 TONLUK İSTİHDAM (3 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
16	TİP 16- 3 DİNGİLLİ DAMPERLİ KAMYON (1 Araç x 33 Ay)	60.000 km	2020
17	TİP 17-İŞ MAKİNESİ HİDROLİK KIRICI TESİSATLI-KANAL KAZIYICI VE YÜKLEYİCİ (3 Araç x 33 Ay)	–	2019
18	TİP 18- FORKLİFT(1 Araç x 33 Ay)	–	2018
19	TİP 19- LASTİKLİ KAZIYICI – YÜKLEYİCİ ESKAVATÖR (1 Araç x 33 Ay)	–	2018
20	TİP 20- SEPETLİ ARAÇ (1 Araç x 540 Gün)	–	2019
21	TİP 21- AMBULANS ARACI (ŞOFÖRSÜZ) (2 Araç x 33 Ay)	–	2020
22	TİP 22- KOLTUKSUZ MİNİBÜS (KAMYONET- PANELVAN KISA ŞASE) (2 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
23	TİP 23- KAMYONET PANELVAN (1 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
24	TİP 24- PANELVAN (SOĞUTUCU FRİGORİFİK ARAÇ) (1 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
25	TİP 25- KAMYONET (SOĞUTUCU FRİGORİFİK ARAÇ -18 C) (1 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
26	TİP 26- MİNİBÜS (1 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
27	TİP 27- MİNİBÜS (ENGELLİ ARACI) (2 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
28	TİP 28- İKRAM ARACI/MOBİL BÜFE (2 Araç x 33 Ay)	10.000 km	2020

29	TİP 29- KAMYONET (1 Araç x 33 Ay)	30.000 km	2020
----	-----------------------------------	--------------	------

Toplam 29 tip aracın;

-15'inin 2020 model ve en fazla 30.000 km'de,

– Tip 7- otobüs (29+1) (15 araç)'ın 2019 model ve en fazla 75.000 km'de,

– Tip 8- otobüs (35+1+1) (2 araç)'ın 2019 model ve en fazla 80.000 km'de,

– Tip 9- minibüs (16+1) (6 araç)'ın en fazla 2019 model ve 100.000 km'de,

– Tip 10- otobüs (50+1+1) (1 araç)'ın 2019 model ve en fazla 40.000 km'de,

– Tip 11- motosiklet (3 araç)'ın, Tip 12- motosiklet (2 araç)'ın ve Tip 13- motosiklet (1 araç)'ın 2020 model ve en fazla 2.500 km'de,

-Tip 16-3 dingilli damperli kamyon (1 araç)'ın 2020 model ve en fazla 60.000 km'de,

-Tip 28-ikram aracı/mobil büfe (2 Araç)'ın 2020 model ve en fazla 10.000 km'de olmasının istenildiği,

Bununla birlikte araçların niteliği gereği, Tip 17- iş makinesi hidrolik kırıcı tesisatlı-kanal kazıyıcı ve yükleyici (3 araç), Tip 18- forklift (1 araç), Tip 19- lastikli kazıyıcı – yükleyici eskavatör (1 araç), tip 20- sepetli araç (1 araç) ve Tip 21- ambulans aracı (2 araç) için bir km belirlenmesinin yapılmadığı, sadece Tip 21- ambulans aracının iş bitimine

kadar 3 (üç) yaşını doldurmamış olmasının istenildiği tespit edilmiştir.

İdare tarafından gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ihale dokümanında yer verilen düzenlemeler incelendiğinde, farklı nitelikteki araçlar için belirli model yılı ve kilometre sınırının istenildiği anlaşılmış olup, idare tarafından başvuru sahibinin şikâyetine süresi içinde bir cevap verilmediği görülmüştür.

İhale dokümanı düzenlemeleri ile araçlar için istenilen şartların belirlenmesinde, Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere uyulması noktasında idarenin yükümlülüklerinin bulunduğu; ihtiyacı olan hususların tespiti noktasında da idarenin belli bir serbestiye sahip olduğu, ancak yapılacak düzenlemelerin ihaleye katılımı daraltmamasının esas olduğu anlaşılmıştır.

Şikâyete konu ihalede araçların Şişli Belediyesi ilçe sınırlarındaki tüm hizmet noktaları ile tüm Türkiye'de kullanılmasının öngörüldüğü, alım konusu araçlara getirilen model yılı (2018, 2019, 2020) sınırlamasının işin süresi (33 ay) dikkate alındığında idarenin ihtiyaçları doğrultusunda takdir yetkisi kapsamında yer aldığı değerlendirilmekle birlikte, araç tipine göre 2.500 km ile 100.000 km arasında değişen km sınırı getirilmesinin, maliyet oluşturma noktasında rekabeti daralttığı aşikâr olup, nihai amacı kamu yararının sağlanması olan düzenlemenin gerekçesinin idarece açık ve net bir şekilde ortaya konulmuş olması gerekmektedir.

Şikâyete konu ihalenin tarihinin 16.12.2021 olduğu, örneğin,

2020 model binek araçlar için idarece azami sınır olarak belirlenen 30.000 km mesafesinin ihale tarihine kadar olan sürede katedilmiş olma ihtimalinin yüksek olduğu, nitekim azami km sınırı belirlenen araçların şikâyete konu ihaleye benzer nitelikte bir işte çalıştırılmış olması halinde, işin süresi daha kısa olsa bile idarece belirlenen azami km sınırları dışında kalabileceği değerlendirilmiş olup; bahse konu ihalede 37 adet ihale dokümanının satın alındığı ve ihaleye 4 isteklinin teklif verdiği, 2 isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı, kalan 2 istekliden birinin teklifinin idarece hazırlanan yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu, bu nedenle ihalenin fiyat teklifi idarece uygun görülen tek istekli olan Meltem Turizm Nakliyat Oto Alım Satım ve Yedek Parça San. Tic. Ltd. Şirketi- Çavuşoğlu Yedek Parça Oto. İnş. Tic. ve Paz. Ltd. Şti. İş Ortaklığı üzerinde bırakıldığı hususları da bir arada değerlendirildiğinde, bahse konu düzenlemelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerine aykırı olduğu görülmüştür.

Söz konusu km sınırının gerekçesinin idare tarafından açıkça belirtilmediği, şikâyeti üzerine başvuru sahibine de bir cevap verilmediği göz önünde bulundurulduğunda, araç tiplerine göre getirilmiş olan km sınırının düşük olduğu, idarenin kendisine tanınan takdir yetkisi kapsamında değerlendirilebilmesinin mümkün olmadığı ve şikâyete konu km şartı ile rekabet ilkesinin kısıtlandığı anlaşılmıştır. Bu bağlamda, km sınırının ihalede daha yeni araçların kiralanmasını/satın alınmasını gerekli kılacağı ve bunun da teklif maliyetlerinin yükselmesine sebep olacağı, bahse konu düzenlemenin bu şartlar altında objektif bir kriter olarak değerlendirilemeyeceği, rekabet ilkesi açısından uygun olmadığı ve ihaleye katılımı kısıtlayıcı nitelikte olduğu anlaşıldığından, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Bununla birlikte, Tip 21- ambulans aracının 2020 model ve iş bitimine kadar 3 yaşını doldurmamış olmasının istenildiği ve işin süresinin de 33 ay olduğu dikkate alındığında, bu şartların birlikte sağlanmasının mümkün olmadığı; örneğin, alım konusu ambulansın 2020 yılı Aralık ayında alınmış olması halinde, 2023 yılı Aralık ayında 3 yaşını doldurmuş olacağı, bu durumda aracın işin bitim tarihinden (30.09.2024) önce 3 yaşını doldurmamış olması şartının sağlanamayacağı anlaşılmış olup, bahse konu düzenlemenin de birbiriyle çelişkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2022/004
Gündem No	: 34
Karar Tarihi	: 19.01.2022
Karar No	: 2022/UH.I-119